

EL REFORMISTA

SETMANARI POLÍTIC D'AVISOS I NOVES

Preu de subscripció:
1 pesseta trimestre. — Nombre solt 10 cèntims.

Redacció i Administració:
Carrer de Clivillers, 22

Any I

OLOI 23 d'Abril de 1914

Nom. 15

UN HOME DE MAL GENI

La lectura del remittit que el metge D. Jeroni Gelabert, va dirigir, segons diu ell, al nostre director i que fou insertat en el nombre últim de «La Comarca» va deixar-nos convençuts de que era veritat lo que deien amics nostres: *El Sr. Gelabert es molt ruro, te molt mal geni.*

I nosaltres que no'l coneixem, ni ganes, varem *afigurar-nos* a dit senyor com *l'ogro* aquell que esplica en els

criatures, pro per sort nostre no ha sigut cert lo dit, car tot s'ha reduït a que pugués el remitent fer gala d'un llenguatge que no li envejem, pro que desdiu de tota persona instruída, perquè francament per a contestar aquell petit comentari que féiem a la fulla *Mas del medico sepulturero* no era necessari descendir al baix nivell de l'insult personal, sense solta ni volta, perquè tanta relació guarda amb el nostre Director, l'aigua de la Ribera de Ridaura, com el *Xampagne Mercedes*, el *bicarbonat* o la *pomada belladona*.

En un article, remittit, o lo que sia lo menys que s'hi ha d'entrevéuer es un petit coneixement de la gramática (no la parda l'altre) i en la fulla i el remittit del Sr. Gelabert no s'hi nota altre cosa que un cúmulo tal de passions que'ns fa creure que amb tot i la seva *super abundant cultura*, amb tot i la seva *clarividencia*, ha olvidat els preceptes primordials del *Códic Fabra*. Aixó, permétem que li diguem, no está gaire bé i mereix que'l renyem.

Lleig, més que lleig. ¿Perqué diu aquestes coses? Vosté que quan *no en-raona ni escriu, es soportable*, en canvi quan se'n va de *la muy* o agafa la ploma un dels set pecats capitals, *la ira* el domina, pert els estreps, se'n vá, com vulgarment se'n diu, del test i insulta

a tort i a dret sens reparar en els medis-empleats actuant de *Quixot* i convertint-se en *el azme reir* de tots.

¡Válgams S. Jeroni gloriós, el seu excels patró! Vosté serà incorregible fins al final, i com que no'ns agrada, pera que s'esmenés protestarem del llenguatge despectiu per V. usat amb la «Agrupació mèdica comarcal»; pels desplaçants del seu fastigós i agressiu remittit, protestem ara.

Sentiríem empro que s'enfadés per que lo que desitjem es que no manqui als respectes a ningú.

¡Aqui escriuen a porra sense criteri!

cabells se'ns poseu de punta sols al pensar-ho: *La disolució, el caos* s'imposarien al sentit comú. Sosseguis, créguims, sosseguis, prengui *tila*, per que quan s'engega, emet conceptes que en bé del *puritanisme* i de *la moralitat* convé quedin *in partibus* dins la clepsa de l'autor.

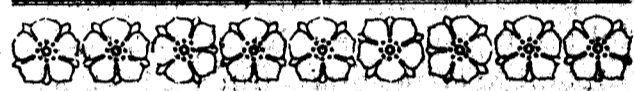
Lo que vosté feu amb la «Agrupació comarcal» regoneixem noblement que *no fou traure els drapets al sol*.. fou *traure tota la bogada*. En ell estigué *comedit*, *circumspecte*, i feu els possibles per a no molestar a ningú; vegis, sino: «*Como epilogo de esta historia, debo decir al Sr Pagés y á algunos médicos de esta ciudad en que vivo y ejerzo y en donde habeis creado la «Agrupación Comarcal» que tengais siempre fijos en vuestra mente, las palabras que el Dr. Drino estampa en «Justicia y Sanidad». Hay que purificar el ejercicio de la profesión, hay que ennoblecerlo, hay que hacerlo sobrio, severo y leal como debe ser.*

Entendedlo bien, debemos ser puros, sobrios y leales y porqué no lo sois y porqué sois unos pobres hambrientos que vais a casa de piltrafas, no estoy con vosotros porqué la agrupación es una comedia.»

¡Sublim! ¡Admirable! Aixó es estil correcte i lo demás son románsos. ¿Vol dir, Sr. Gelabert, que vosté les té presents les paraules del Dr. Drino? ¿Vol dir que es *puro, sobrio y leal*? Carai, ens resistim a creure ho.

Lo que feu amb el remittit (i consti que no resa per nosaltres ni pel nostre Director) es senzillament difamatori. Pot ben dir que no tenim ma esquerra i que ensenyem l'orella, vosté aquesta vegada ens ha sortit manco i ensenyant nos dos orelles que se distingeix desseguida de que son.

LA REDACCIÓ

POLÍTQUES

Overtes les Corts, ha comensat en el Congrés la discussió de les actes en quines el tribunal Suprem, proposava la nul·litat, i en dos d'elles el càstic de quedar-se sens representació parlamentaria; per les coaccions, compra de vots i altres medis il·lícits posats en pràctica a fi de conseguir la victòria del diputat *cunero* que sens arraigo de cap mena en el districte va tenir de valerse d'aquestes armes perquè no fou prou potent la presió oficial.

En un principi semblaba com si escudant-se amb la honorabilitat del parlament, amb la seva facultat omniboda, el Govern tenia el criteri de acceptar o rebutjar a voluntat els dictàmens del Suprem, segons fos de la majoria o de les oposicions el candidat que apareixia triomfant, mes sortosament el criteri unánim dels *padres* de les oposicions (amb la lamentable excepció dels elements que integren la «Conjunció Republicana» quins pel sol fet d'esser republicans i demócrates, tenien el deure de vetllar i defensar enérgicament la puresa del sufragi.) s'imposá, votantse els repetits dictàmens íntegres en quan feien referència a la nul·litat de la elecció, i aixecant el càstic als districtes en els quals els atropells degueren esser de

tal consideració que no podran agafar-se ni amb pinses.

Es verament lamentable lo que passa en els districtes rurals, aont no hi ha l'estat d'opinió suficient per a que els electors puguin emetre lliurement el seu vot, mercès a l'argument del diner, o les coaccions dels cacics, i la presió oficial. En aquets districtes el sufragi universal es una mentida, o el diputat que ostenta el càrrec no pot esser mai el jenuí representant de les forces vives del mateix.

Aixó naturalment que es degut en sa major part a la inconciencia del elector, que encara no ha pogut captir el concepte, significat i importancia del representant parlamentari, a la seva vileidositat que fa que les majories que hi ha en el Congrés, lluny d'esser la representació seva, sien hechura del ministre de la Governació, quin senyor des de el seu despatx embotella per a diferents districtes a personatjes, molt bones persones, empró inepes per a administrar els interessos del pobre país, que ha de aguantar impacible l'obra negativa que en les Corts se realitza, car se concedeix importancia a lo supèrflu, a lo innecessari i en canvi, no's preocupen en res ni per res d'estudiar disposicions que fassin que l'indústria, el comerç i la agricultura puguin tenir una vida próspera, contentant-se quan el cas arriba i es necessari, en augmentar els impostos que tant despiadadament graven al pobre contribuent.

Mentres hi hagi ovelles hi haurà llops, pró si els pastors encarregats de vigilar-les prenen les mides necessaries, segurament acabarà d'una vegada aquesta política nefasta aont el *maures-tu* es el lema, aont del càrrec en fan un ofici per a satisfer concupiscencies reproables, i aont el sentit comú ha desaparegut, mercès a la indiferencia del que ajup les espatlles i consent s'el estranguli, amb impostos honorosos, que serveixen per a que pugui imperar el regne de la empleomania.

Sortosament a Catalunya, salvo contades excepcions, mercès al moviment eminentment polític, al civisme de que dona proves el cos electoral, no prevaleixen aquestos procediments, siguent, pot ben dir-se, els diputats catalans, els únics que ostenten la representació del cos electoral, concient de lo que executa i capacitat de l'importancia de la representació parlamentaria.

Setmanals

L'altre dia va reunir-se la Junta de la «Agrupació Mèdica Comarcal» per a tractar dels conceptes emesos contra la mateixa per un Sr. metge d'aquesta ciutat en una fulla que publicà baix el títol «Mas sobre el mèdico sepulturero» quins conceptes els considera la meritada agrupació, altament injuriosos.

Segons s'ens assegura, va pendrer l'acord d'enviar tots els antecedents al Col·legi de Metges de la Província per a que aquesta entitat, resolguí en estricta justícia.

Convé de veres, se castigui al culpable per acabar d'una vegada, amb espectacles tant lamentables.

Els elements Mauristas de la Província van a començar una activa campanya, preparatoria de la que empeniran en les properes eleccions provincials, tinguent com a lema l'anar contra les Mancomunitats.

Lo que son les coses. Si en lloc d'haber-les concedit en Dato les hagués concedit en Maura no heurien formulat cap protesta, sino que ans al contrari, haurien sigut uns acerrims defensors de les mateixes.

Els hi assegurem una esclatant victoria.

Des de San Juan de las Abadesas

Hace ya mucho tiempo que el corresponsal en esta de un periódico de Ripoll, viene ocupándose de algunas personas de esta localidad, en terminos que todo hijo de San Juan, provisto de sentido común no puede tolerar, ya por mas tiempo.

Vémonos obligados a contestar a sus *xirigotas* como él llama, a sus ridiculezas, como las llamamos nosotros, por ser el único nombre que da el verdadero calificativo que merecen sus escritos, debiendo manifestar ante todo a mis lectores que el tal *Bujón* no es hijo de San Juan, ni tampoco aquel que le hace de *transpunte*.

Hubiera deseado no poner de manifiesto los engaños de que han sido víctimas muchos hijos de San Juan, y digo muchos, ya que no todos, porque hay algunos que no dudo que al leer lo que ellos han sabido ocultar, habrán sentido cierta alegría observando una conducta que a mí no me toca juzgar, y prefiriendo lo haga el público, después de ver las potentes pruebas que estoy dispuesto a poner de manifiesto, no dudando les saldrá un poquito cuesta arriba.

No pretendo afirmar que las personas que V. Sr. *Picón* pretende, no solo ridiculizar si que atacar su honradez y laboriosidad sean perfectas, pero quiero que el público sepa distinguir entre V. y sus atacados, ellos no han cursado retórica ni filosofía, ni nunca han sido cajistas de una redacción como V. pero nunca se han metido en casa ajena.

Hoy no hago mas que una sencilla preparación ya que no es posible con mi primera correspondencia contestar, no dudo a sus bien pagados. . . ¡ah! ya recuerdo V. dijo *Quevedos*. Pero

no puedo prescindir de decir lo que sé, referente a la pregunta que V. hace al Sr. Alcalde.

«¿Quina classe de oli necessiten los dinamos de la Eléctrica Sayós y C.ª?»

¡Hombre de Dios. . . . eso debía V. haberlo preguntado al Sr. D. Antem y no había necesidad de la linterna de *Diogenes*, porque dicho señor que durante su gobierno se atrasó con dicha compañía, en dos mil setecientas diez y seis pesetas seis céntimos, y además había una factura de ciento cincuenta pesetas.

¿Podría decirnos dicho señor porqué dejó de satisfacer dicha cantidad? ¡Ah! ya lo sé. Por que dejaron de ingresar en la caja municipal.

En la penúltima sesión, pidió el Sr. Armengot que quería ver bien detalladas las cuentas, pues estaban equivocadas. A lo que prometió el señor Alcalde, que en la próxima sesión haría presentar los libros de contabilidad para satisfacerle. ¿Saben lo que resultó? que el tal señor por no entonar el *himno del «Tío yo no he sido»*, no se presentó. V. debía cojer las cuentas de piés por arriba. ¡Hombre de Dios! V. LLEGARÁ. HAY QUIEN LO EMPUJA.

Me han asegurado que el Sr. Regente tiene ya el nombramiento de Ecónomo de esta parroquia. De ser cierta la noticia, deberán decir los actores de aquel melodrama *consumatum est*.

Saben aquel Sr. que tiene tantos deseos de trabajar en favor del obrero? Pues ya se ha constituido en defensor de su patria, empezando por una causa que ya enteraremos a nuestros lectores. Y ¡viva la libertad!

D. José del Río está ya algo restablecido del disgusto que le ocasiona la por el irreparable repulsa de su inestimable *petitío* que *hirió* a consecuencia de un tremendo puntapié que le propino la suegra de dicho Señor.

Lo celebramos.

El guardia de Sant Gim, acaba de fer nos un gran *descubrimient*, del qual dependeix la *salvació de nostre* estimada vila. Se tracta d'un cas *esparrant*, *afegurint-se* que ha descobert que nostre senyor Batlle quan surt de viatge se fa portar la maleta per un criat. ¿V. Sr. Armengot, sempre que se li presentava ocasió de lluir el bastonet i la capa, no el feia anar a buscar per un Agutzil? I aixó que V. no era l'arcalde, i a més no's feia portar diariament la correspondencia? ¡Ah! es que allavors no era primer el poble ni el públic ni los *crucificados*, allavors era *ante todo* el Sr. Armengot, el Sr. Romanones.

L'ERMITA DE SANTA BARBARA

Mancomunitat

Catalana

El president del Consell de la Mancomunitat Catalana, ha publicat la següent circular:

ALS AJUNTAMENTS DE CATALUNYA

Al començar la Mancomunitat aqueixa tasca seva en que Catalunya te posades tantes esperances, es d'absoluta necessitat fixar d'una manera autènnica i precisa, per datos i fets més que per via de generalitzacions verbalfistes, la situació actual de la nostra terra en quan a serveis públics, utilitatge col·lectiu de tota mena.

Som a un moment tant important de la vida catalana, preludi desitjot d'intenses activitats renovadores, que tenim tots plegats el dever de fer una informació ben complerta, ben detallada sobre tot el nostre viure actual, tan per ser base obligada de l'actuació administrativa de la Mancomunitat, com perque pugui veures en les etapes successives que és lo que siga persistència d'estats de coses anteriors a la Mancomunitat i que és lo que constitueixi propiament la seva obra.

Determinada la condició actual de tots els nostres serveis de caracter públic, apareixeran els defectes a rectificar, les obres a construir, les deficiències a completar o els buits a omplir; veurem lo que tenim i lo que'ns falta i sabrem tot l'esforç que'l nostre ideal de vida intensa ens reclama.

Conseqüent amb aqueix criteri, el Consell que tinc l'honor de presidir, ha acordat iniciar aquesta amplíssima informació pels instruments de relació i comunicació: «carreteres, camins veinals, camins de ferradura, ponts, telegraf, telefon, servei de correspondència i de transport»; dirigint se a tots els municipis de Catalunya pregant-los que abans del dia primer del vinent mes de maig precisin el seu estat actual respecte dels serveis esmentats, i indiquin totes les millores des de les més petites i modestes fins a les més costoses i difícils que judiquin necessaries per a deixar normalitzada la comunicació de cada municipi amb els seus centres de relació econòmica i de relació oficial.

Barcelona, 13 d'abril de 1914.—Per acord del Consell: el president, E. Prat de la Riba.

BIBLIOGRÁFICAS

Rosas de Pasión, poesias de CARLOS MIRANDA, con un prólogo de SALVADOR RUEDA.

La sola empresa de intentar la publicación de un libro de poesías en estos tiempos de vil prosaísmo, supone una valentía titánica, pues todos sabemos que editores y libreros han estereotipado la frase sacramental: *los versos no se venden*; pero se callan, pues no lo ignoran, que los versos malos son los que no se venden.

Así ha llegado el caso de que los poetas que no saben escribir poesías tengan que editarse ellos mismos sus libros y los poetas que merecen tal nombre encuentran editor indefectiblemente.

Tal es lo ocurrido al inclito redactor del madrileño *Liberal*, CARLOS MIRANDA con sus **Rosas de Pasión**, hermoso libro de melancólica y honda emoción, modelo de forma y de impecable rima, que bien pronto hemos de ver en manos de todos los amantes de lo bello.

Porque CARLOS MIRANDA no es solo el fácil rimador, el ingenioso «cronista en verso» que todos conocemos; es, además, un poeta exquisito que sabe pulsar con artística delicadeza la cuerda del sentimiento.

Prologa el libro, editado por la casa Maucci, de Barcelona, el cantor del entusiasmo y de la luz: SALVADOR RUEDA, que reconoce en MIRANDA el «divino don de ser poeta».

Forma **Rosas de Pasión** un elegante volumen de copiosa lectura, muy bien impreso en excelente papel y profusamente ilustrado por dos artistas de preclaro renombre: P. CHUMANN y F. GÓMEZ SOLBER.

Lleva además una original cubierta de ROMERO CALVET, muy bien interpretada y estampada en colores, que honra al dibujante y a los talleres de la casa que ha editado tan hermoso libro.

Un tomo 2 pesetas en las principales librerías de Paris, América y España.

Noves

En la reunió que tingué lloc diumenge passat a casa la ciutat, quina reunió fou envocada per la comissió organitzadora de la Lliga de Educació familiar, varen aprovar-se els estatuts per els quals se regirà la societat quins se remeteran desseguit al Govern Civil per a llur aprovació.

Una volta aprovats els Estatuts se procedirà a la constitució definitiva de la referida entitat.

Aixis mateix varen reunir-se a casa la ciutat la comissió de concejals nomenada per l'Ajuntament, junt amb moltes i distingides personalitats d'aquesta ciutat aimants de la música, per a tractar de la constitució d'un orfeó Olotí.

En principi va acordar-se que una comissió redacti uns estatuts i constituir-se tant prompte el nombre de orfeonistes alcansi el nombre indispensable.

No cal dir quan ens alegrem de que sigui prompte un fet la constitució de l'orfeó, a quina obra hi prestarem el nostre més entusiasta concurs.

El nostre estimat amic D. Salvi Fàbrega representant en aquesta ciutat de la Zürich, importantíssima companyia general de segurs contra accidents i la responsabilitat civil, ens ha enviat nota dels accidents que han sigut declarats a la meritada companyia durant el propi passat mes de Mars, quins sumen a la respectable quantitat de 14.530.

En atenta comunicació el distingit president de la Lliga Regionalista d'Olot i sa comarca, ens invita a la conferencia que sobre el tema «La Mancomunitat Catalana» donarà en l'hostatje social el dia 26 a les nou del vespre, el president de la Diputació provincial de Girona i Vocal del Consell Permanent de la Mancomunitat D. Agustí Riera.

Donada la competència del conferenciant i a ésser el tema de palpitant actualitat, no dubtem serà un aconeteixement la conferencia.

Per R. D. del 21, se crea en aquesta ciutat una Junta per a el Foment i millora de cases barates, quina creació fou sollicitada a l'Exm. President del Consell de Ministres per la «Lliga de Defensa Industrial de Olot i sa Comarca». Felicitem a la benemèrita entitat per haber conseguit tan gran millora. Ara no més falta que's procedeixi immediatament a la constitució de la referida Junta.

Ha quedat resolt el conflicte plantejat entre el «Grup Telefònic de Olot» i els seus abonats, mercès a la solució que ha donat al mateix la «Lliga de Defensa Industrial».

Se'ns diu que ha entrat a formar part de la

redacció del nostre estimat còlega «La Comarca» un important element jaumista.

La funció que se celebrà el dissapte passat en el teatre «Ideal Park» sembla no fou del agrado de ningú, car la Empresa no va voler que la artista contractada prengués part en les funcions del diumenge.

Es convenient que la Empresa tingui cura en buscar les atraccions, doncs de lo contrari seria un perjudici per ella.

Segons diuen, la célebre artista «La Riera», no presentà l'espectacle que havia representat en altres poblacions, limitant-se a una burda pantomima.

Des de el dia 21 de l'actual, fins al 5 de Maig pròxim estaràn esposades al públic en la secretaria del Jutjat Municipal, les llistes d'inclusiones i exclusiones al cens electoral. Tots els que's creguin amb dret a votar i no figuren en les llistes, poden demanar llur inclusió dins d'aquest plasso com aixis mateix poden sollicitar la rectificació els que han canviat de domicili.

St. Arcalde alguns veïns del carrer de Alta Madoixa, se'ns han queixat de que molts dies se'ls hi fa imposible entrar i sortir de casa llur per els carros que hi han estacionats en les respectives aceres.

Desde el dia 11 al 17 del corrent, aquesta Sucursal de la «Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros» ha obert 7 llivretes noves, ha rebut per imposicions 7010 pesetes i n'ha pagat 4046 per reintegres d'estalvi i passos mensuals de pensió.

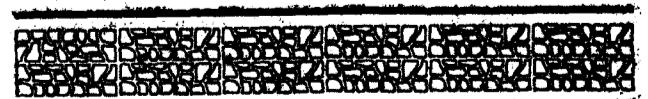
Durant la present setmana, actua de Volal de torn D. Victorià Galí i Lalande.

Diumenge passat se celebraren els **Rosers de Sucarrats (Llocalou)** i Mallol. En el primer de dits pobles cumpli son comés l'orquestra «Els Petits» i en el segon «La Principal Olotina».

Diumenge vinent celebra el seu Roser el poble de Sant Privat de Bas, amb la segona de les mencionades orquestres.

Senyor Arcalde: ¿Que fa la comissió d'aigües? Tanta que diuen que n'hi ha a Sant Roc i en canvi ens deixen abrigar de pols per les places i passeigs.

La Junta de Federació, segons sens diu fa grans preparatius per a celebrar el 1er. de Maig.

Máquinas Naumann
PARA COSER
 Las mejores y más baratas del mundo
 Ventas á plazos y al contado

Representante: ESTEBAN MOLAS.
 Calle de La Mosea, n.º 2. — OLOT.

- = Programas
- = Recordatorios
- ==== Esquelas
- ==== Circulares
- = Cartas comerciales
- = Periódicos y Revistas
- Carteles, etc., etc., etc., etc., etc.

**PRECIOS SIN
 COMPETENCIA**

- Facturas =
- Cheques =
- Sobres =
- Talonarios =
- Memorándums =
- Tarjetas comerciales =

Clivillers, 22. — OLOT.

DISPONIBLE

DISPONIBLE